

Parter och domslut

Lukas Ekblad Richardsson

Parter

Tilltalad

Robert LUKAS Ekblad Richardsson, 19980828-6315
Industrigatan 22 Lgh 1202, 153 36 Järna

Offentlig försvarare

Advokat Cecilia Werner
Advokat Cecilia Werner AB
Sydhamnsvägen 55-57, 151 38 Södertälje

Åklagare

Kammaråklagare My Lindholm
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Nyköping
Box 124, 611 23 Nyköping

Målsägande (part)

ELLIOTT Stefan Matti Johansson Pekkarinen
Fänsåkersvägen 23 B, 619 73 Vagnhärad

Vårdnadshavare

Robin Johansson
Fänsåkersvägen 23 B, 619 73 Vagnhärad

Vårdnadshavare

Isabella Pekkarinen
Kroka Nybygget, 619 94 Vagnhärad

Målsägandebiträde

Advokat Pierre Frennesson
Advokatfirman Frennesson AB
Västra kvarngatan 62, 611 32 Nyköping

Målsägande (part)

VINCENT Stefan Matti Johansson Pekkarinen
Fänsåkersvägen 23 B, 619 73 Vagnhärad

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

Box 333
611 27 Nyköping

Besöksadress

Folkungavägen 4
Nyköping

Expeditionstid

måndag - fredag
08:00-16:00

Telefon

0155-12 04 00

E-post

nykopings.tingsratt@dom.se

Webb

www.nykopingstingsratt.domstol.se

Vårdnadshavare

Robin Johansson
Fänsåkersvägen 23 B, 619 73 Vagnhärad

Vårdnadshavare

Isabella Pekkarinen
Kroka Nybygget, 619 94 Vagnhärad

Målsägandebiträde

Advokat Pierre Frennesson
Advokatfirman Frennesson AB
Västra kvarngatan 62, 611 32 Nyköping

Målsägande (part)

Anna ISABELLA Pekkarinen
Kroka Nybygget, 619 94 Vagnhärad

Målsägandebiträde

Advokat Pierre Frennesson
Advokatfirman Frennesson AB
Västra kvarngatan 62, 611 32 Nyköping

Domslut

Åtal som Lukas Ekblad Richardsson frikänns från

Synnerligen grov misshandel, 3 kap 6 § 2 st brottsbalken, 2022-07-24 till 2022-07-25, Trosa kommun

Vållande till annans död, grovt brott, 3 kap 7 § 2 st brottsbalken, 2022-07-24 till 2022-07-25, Trosa kommun

Skadestånd

Elliott Johansson Pekkarinens begäran om skadestånd avslås.

Vincent Johansson Pekkarinens begäran om skadestånd avslås.

Isabella Pekkarinens begäran om skadestånd avslås.

Förverkande och beslag

Beslag av lakan, barnplagg och handduk ska bestå tills domen vinner laga kraft:

Det beslagtagna ska därefter återlämnas till Lukas Ekblad Richardsson. (Polismyndigheten, Region Öst, Södermanland, beslagsnummer 2022-5000-BG82823.1 2022-5000-BG82823.2 2022-5000-BG85733.1).

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifterna i särskild personutredning och i läkarintyg enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål m.m (utom sida 1 i detta)

som lagts fram vid förhandlingen inom stängda dörrar.

Ersättning och återbetalning

Cecilia Werner får ersättning av staten med 400 760 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 299 333 kr arbete
- 20 250 kr tidsspillan
- 1 025 kr utlägg
- 80 152 kr mervärdesskatt

Pierre Frennesson får ersättning av staten med 127 834 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 98 892 kr arbete
- 3 375 kr tidsspillan
- 25 567 kr mervärdesskatt

Lukas Ekblad Richardsson tillerkänns ersättning av allmänna medel med 6 230 kr.

Staten ska stå för kostnaderna.

Yrkanden

Stämningsansökan, aktbilaga 77, 2023-01-04, åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Lukas Ekblad Richardsson ska dömas för synnerligen grov misshandel enligt 3 kap 6 § 2 st brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

1.1 SYNNERLIGEN GROV MISSHANDEL (5000-K848192-22)

Lukas Ekblad Richardsson har med kraft skakat sin dotter Junie Pekkarinen, född i februari 2022. Det hände någon gång mellan den 24 juli 2022 och den 25 juli 2022 i bostaden inom, Trosa kommun. Junie Pekkarinen har härigenom tillfogats bl a omfattande skador i hjärnan.

Brottet bör bedömas som synnerligen grovt, eftersom Lukas Ekblad Richardsson visat synnerlig hänsynslöshet. Sålunda har ett omfattande och livsfarligt våld riktats mot ett litet, skyddslöst barn av en till barnet närstående person i bostaden.

Lukas Ekblad Richardsson begick gärningen med uppsåt.

Stämningsansökan, aktbilaga 77, 2023-01-04, åtalspunkt 2

Åklagaren har begärt att Lukas Ekblad Richardsson ska dömas för vållande till annans död, grovt brott enligt 3 kap 7 § 2 st brottsbalken.

Gärningsbeskrivning

2.1 VÅLLANDE TILL ANNANS DÖD, GROVT BROTT (5000-K848192-22)

Lukas Ekblad Richardsson har orsakat Junie Pekkarinens död, genom att med kraft skaka henne. Det hände någon gång mellan den 24 juli 2022 och den 25 juli 2022 på inom, Trosa kommun.

Lukas Ekblad Richardsson begick gärningen av oaktsamhet. Oaktsamheten bestod i att gärningen innefattat ett medvetet risktagande av allvarligt slag, varför brottet bör bedömas som grovt.

Skadestånd

Isabella Pekkarinen har begärt att Lukas Ekblad Richardsson ska betala skadestånd med 129 515 kr.

Beloppet avser 50 000 kr i anhörigersättning, 60 000 kr för sveda och värk och 19 515 kr för begravningskostnader. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 25 juli 2022 tills betalning sker.

Vincent Johansson Pekkarinen har begärt att Lukas Ekblad Richardsson ska betala skadestånd med 110 000 kr.

Beloppet avser 50 000 kr i anhörigersättning och 60 000 kr för sveda och värk. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 25 juli 2022 tills betalning sker.

Elliott Johansson Pekkarinen har begärt att Lukas Ekblad Richardsson ska betala skadestånd med 110 000 kr.

Beloppet avser 50 000 kr i anhörigersättning och 60 000 kr för sveda och värk. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 25 juli 2022 tills betalning sker.

Förverkande och beslag

Beslag av lakan, barnplagg och handduk ska bestå tills domen vinner laga kraft:

Det beslagtagna ska därefter återlämnas till Lukas Ekblad Richardsson. (Polismyndigheten, Region Öst, Södermanland, beslagsnummer

2022-5000-BG82823.1

2022-5000-BG82823.2

2022-5000-BG85733.1).

INSTÄLLNING

Lukas Ekblad Richardsson har förnekat gärningarna. Han har motsatt sig att betala skadestånd. I fråga om anhörigersättning har han inte vitsordat något belopp såsom i och för sig skäligt. Om han döms för vållande till annans död, grovt brott, har han vitsordat ett belopp om 30 000 kr såsom i och för sig skälig ersättning för sveda och värk till var och en av målsägandena samt av Isabella Pekkarinen begärd ersättning för begravningskostnader. Han har även vitsordat sättet att beräkna ränta på samtliga skadeståndsbelopp. Lukas Ekblad Richardsson har inte haft någon invändning mot åklagarens begäran om att beslaget av lakan, barnplagg och handduk ska bestå till dess domen vinner laga kraft.

BAKGRUND

Lukas Ekblad Richardsson och Isabella Pekkarinen blev ett par under sommaren 2021. Han flyttade in hos henne i det hus i Vagnhärad där den i målet aktuella händelsen inträffade. En kort tid in i deras förhållande blev Isabella Pekkarinen gravid. I huset i Vagnhärad bodde också Isabella Pekkarinens två söner från ett tidigare förhållande, Vincent Johansson Pekkarinen och Elliott Johansson Pekkarinen, varannan vecka. Pojkarnas pappa heter Robin Johansson. Efter att Isabella Pekkarinen och Robin Johansson separerat gifte hon sig med Johan Pekkarinen. Hon och Johan Pekkarinen var fortfarande gifta när hon och Lukas Ekblad Richardsson blev ett par.

Vid jul/nyår 2021/2022 flyttade Isabella Pekkarinens dåvarande make Johan Pekkarinen in i huset där hon och Lukas Ekblad Richardsson bodde, i syfte att hon och Johan Pekkarinen skulle prova om de skulle ta upp sin relation. Lukas Ekblad Richardsson bodde då kvar i huset och sov på soffan. Johan Pekkarinen flyttade så småningom ut därifrån. I februari 2022 föddes Lukas Ekblad Richardssons och Isabella Pekkarinens gemensamma dotter Junie Pekkarinen.

På morgonen den 25 juli 2022, strax efter kl. 05:30 ringde Lukas Ekblad Richardsson till SOS Alarm och sade att familjens hund hade hoppat upp och lagt sig på Junie Pekkarinen när hon legat i sängen och att dottern därefter rullat ihop sig, för att sedan bli helt slapp, kräkas och i princip inte andas. I huset befann sig den aktuella morgonen Lukas Ekblad Richardsson, Vincent Johansson Pekkarinen, Elliott Johansson Pekkarinen och Junie Pekkarinen. Isabella Pekkarinen hade sovit hos Victor Olofsson natten mellan den 24 och 25 juli 2022. Hon var kvar där när Lukas Ekblad Richardsson ringde samtalet till SOS Alarm. Junie Pekkarinen togs på morgonen den 25 juli 2022 med ambulanshelikopter till Karolinska universitetssjukhuset i Stockholm, där hon avled den 27 juli 2022.

UTREDNINGEN

Lukas Ekblad Richardsson har hörts. På åklagarens begäran har målsägandeförhör hållits med Isabella Pekkarinen och vittnesförhör hållits med brandmannen Rolf Olsson, sjuksköterskan Markus Houben, överläkaren Anna Ekesbo Freisinger, överläkaren Petra Råsten Almqvist, distriktsköterskan Liselott Lönnkvist, Johan Pekkarinen och Victor Olofsson. På åklagarens begäran har uppspelning skett av barnförhör med Vincent Johansson Pekkarinen och Elliott Johansson Pekkarinen samt av ljudfil från samtal med SOS Alarm och Sjukvårdens larmcentral, SVLC. Åklagaren har åberopat den skriftliga bevisning som framgår av stämningsansökan samt därutöver, fotografi på babygym, komplettering av rättsmedicinsk obduktion, RMV:s kunskapsöversikt 2022-11-07 och uppgifter från hundstallet i Alingsås 2023-02-07.

Målsägandena har åberopat samma bevisning som åklagaren samt en faktura.

På begäran av Lukas Ekblad Richardsson har vittnesförhör hållits med Carina Andersson, professor i medicinsk etik Niels Lynøe, rättsläkare Ulf Jonsson och professor emeritus Knut Wester. Vidare har på begäran av Lukas Ekblad Richardsson förhör hållits med Robin Johansson, vårdnadshavare för Vincent Johansson Pekkarinen och Elliott Johansson Pekkarinen. Lukas Ekblad Richardsson har som skriftlig bevisning åberopat statens beredning för medicinsk och social utvärderings (SBU) rapport 255/2016, rättsmedicinalverkets kunskapsöversikt 2022-11-07, sakkunnigutlåtande från Knut Wester och sakkunnigutlåtande från Niels Lynøe.

DOMSKÄL

Skuld

Åklagaren har gjort gällande att Lukas Ekblad Richardsson någon gång mellan den 24 juli 2022 och den 25 juli 2022 med kraft har skakat Junie Pekkarinen och att detta har gett henne omfattande skador i hjärnan, som i sin tur orsakat hennes död. Lukas Ekblad Richardsson har förnekat att han skulle ha skakat Junie Pekkarinen. Om tingsrätten skulle finna att det inte är ställt utom rimligt tvivel att han under den period som anges i åtalet har gjort på detta sätt kan han inte dömas för brott, vare sig enligt åtalspunkt 1 eller åtalspunkt 2. Detta är därför den första frågan tingsrätten har att pröva. Dessförinnan kommer tingsrätten dock att i relevanta delar redogöra för vad som framkommit av den skriftliga bevisningen och av de förhör som hållits i målet.

Av såväl Isabella Pekkarinens som Lukas Ekblad Richardssons berättelse har framgått att deras förhållande var konfliktfyllt under våren och sommaren 2022, att han fick ta i princip allt ansvar för hemarbetet, ta hand om Junie Pekkarinen, hennes två bröder och om familjens alla djur samt att Isabella Pekkarinen under sommaren 2022 hållit sig hemifrån i stor utsträckning. Lukas Ekblad Richardsson har uppgett att Isabella Pekkarinen mådde psykiskt dåligt under denna period och att hon, vid de tillfällen hon var hemma antingen satt med sin telefon eller var arg och skrek åt honom. Att

Isabella Pekkarinen har agerat på detta sätt har bekräftats av hennes söner Vincent Johansson Pekkarinen och Elliott Johansson Pekkarinen, i de barnförhör som spelats upp vid huvudförhandlingen.

Enligt Lukas Ekblad Richardsson hade han vid flera tillfällen under våren och sommaren 2022 sagt till Isabella Pekkarinen att han tänkte flytta ut från deras gemensamma bostad. Han har uppgett att hon då blivit arg och sagt till honom att han i så fall inte skulle få bli skriven som pappa till Junie Pekkarinen och inte heller träffa henne.

Under huvudförhandlingen har Lukas Ekblad Richardsson uppgett följande angående vad som hänt på morgonen den 25 juli 2022. Han vaknade runt kl. 05 den dagen av att Vincent Johansson Pekkarinen var på väg nedför trappan från övervåningen och snubblade i denna. Även Junie Pekkarinen vaknade då. Han tog med sig henne ut i köket för att ge henne mat. Hon brukade vakna och vilja äta ungefär så dags. Denna dag var hon dock ledsen och ville inte äta särskilt mycket. Han lekte med henne så att hon blev glad igen och bäddade sedan ner henne i sin säng. Han lade henne på rygg i sängen, svepte in henne i en filt och lade täcket runt omkring henne, så att hon inte skulle kunna rulla runt i sängen. Hunden Levia låg på golvet i samma rum. Han gick ut från sovrummet och uppför trappan till rummet där Vincent Johansson Pekkarinen var, för att säga till honom att lägga undan telefonen och sova en stund till. Innan han lämnade sovrummet där Junie Pekkarinen låg stängde han dörren till detta, för att hunden inte skulle ta sig in i andra rum i bostaden och ställa till oreda där. När han var inne hos Vincent Johansson Pekkarinen hörde han ljud från sovrummet där Junie Pekkarinen låg. Han sprang dit och såg att hunden Levia hade tagit sig upp i sängen och låg ovanpå Junie Pekkarinen, som hade hamnat på mage med ansiktet nedåt mot madrassen. Han kastade undan hunden och tog upp Junie Pekkarinen. Hunden gömde sig då under sängen. Först spände Junie Pekkarinen sig. Sedan blev hon helt slapp. Medan han varit häktad han har haft så mycket mardrömmar om händelsen att han har svårt att avgöra om de detaljer han minns från denna verkligen har inträffat eller om det rör sig om sådant han drömt. Om han sagt i polisförhör att Levia när han kom in i rummet stod på bakbenen i lekläge ovanpå Junie Pekkarinen och att hunden sedan slängde sig fram på armbågarna som för att leka stämmer detta. Han minns inte dessa detaljer idag, men han kom ihåg händelsen betydligt bättre i anslutning till att den inträffade och han inte hade haft mardrömmar om den varje natt.

Ingen annan vuxen person än Lukas Ekblad Richardsson befann sig alltså i huset morgonen den 25 juli 2022. Vare sig Vincent Johansson Pekkarinen eller Elliott Johansson Pekkarinen, idag nio respektive åtta år gamla, var inne i hans sovrum under natten mellan den 24 och den 25 juli och inte heller på morgonen den 25 juli 2022. Vincent Johansson Pekkarinen har bekräftat Lukas Ekblad Richardssons uppgifter att han vaknade tidigt på morgonen den 25 juli 2022 samt att Lukas Ekblad Richardsson kom upp till det rum där han hade sovit och sade till honom att sluta spela och somna om. Enligt Vincent Johansson Pekkarinen var det inte något ljud som gjorde att han vaknade den morgonen och han inte hörde vare sig Lukas Ekblad Richardsson eller Junie Pekkarinen när han vaknade. Han har uppgett att han tror att Lukas Ekblad Richardsson gick ner till sitt sovrum direkt efter att denne varit i hans rum, men att han inte minns säkert, och att han hörde hunden Levia skälla.

När det gäller Lukas Ekblad Richardsson som person har Vincent Johansson Pekkarinen uppgett att han är "perfekt", nästan aldrig är arg, utan för det mesta glad. Enligt honom har det varit Lukas Ekblad Richardsson som tagit hand om honom och hans bror när de varit hemma hos sin mamma. Han har berättat att det har hänt att Lukas Ekblad Richardsson sagt "men sluta skrika" och stampat i golvet när han hållit Junie Pekkarinen i famnen och vaggat henne och hon ändå fortsatt att skrika länge. Enligt honom har Lukas Ekblad Richardsson sedan fortsatt att vaggat henne till dess att hon slutat skrika.

Elliott Johansson Pekkarinen har berättat att han morgonen den 25 juli 2022 vaknade först när han hörde Lukas Ekblad Richardsson ringa till sin mormor. Tingsrätten konstaterar att Lukas Ekblad Richardsson inte har ringt till sin mormor denna morgon, utan att det måste ha varit den kvinnliga larmoperatören på SOS Alarm Elliott Johansson Pekkarinen hörde. Att så varit fallet bekräftas av Elliott Johansson Pekkarinens uppgift om att "mormodern" sagt att Lukas Ekblad Richardsson skulle trycka Junie Pekkarinen på bröstet, vilket har framkommit av larmsamtalet att larmoperatören instruerat honom att göra. Såvitt kommit fram har Elliott Johansson Pekkarinen inte gjort några iakttagelser om vad som hänt i huset den aktuella morgonen innan Lukas Ekblad Richardsson fått kontakt med SOS Alarm. Han har uppgett att han stannat kvar i vardagsrummet, där han hade sovit under natten, till dess att utryckningspersonalen hade lämnat huset.

Vincent Johansson Pekkarinens och Elliott Johansson Pekkarinens pappa Robin Johansson har berättat att barnen lämnades över till honom av Isabella Pekkarinens f.d. make Johan Pekkarinen under eftermiddagen den 25 juli 2022. Han har uppgett följande i fråga om vad Vincent Johansson Pekkarinen berättade för honom om händelserna på morgonen den dagen. Vincent Johansson Pekkarinen hade vaknat och skulle dricka vatten. Lukas Ekblad Richardsson mötte honom i trappan och sade till honom somna om. Lukas Ekblad Richardsson pratade därefter med honom medan han låg i sängen. Sedan hörde Lukas Ekblad Richardsson ett ljud och sprang ner till sovrummet där Junie Pekkarinen var. Därefter pratade Lukas Ekblad Richardsson med sin mormor, som är läkare, i telefon. Robin Johansson har uppgett att han tror att det var SOS-samtalet Vincent Johansson Pekkarinen hörde och trodde var med Lukas Ekblad Richardssons mormor. Enligt honom kan Vincent Johansson Pekkarinen skilja på vad han själv har iakttagit och vad andra har berättat för honom. Han har uppgett att Vincent Johansson Pekkarinen har "autismpektrum" och är väldigt "fyrkantig" på så sätt att han inte hittar på saker, utan bara berättar om sådant han verkligen upplevt.

När det gäller Elliott Johansson Pekkarinen har Robin Johansson berättat att denne är lättare att påverka än Vincent Johansson Pekkarinen samt har svårare att skilja på egna iakttagelser och sådant andra har sagt till honom. Han har uppgett att pojkarna sagt till honom att det är väldigt lyhört i deras mammas hus och att de skulle ha vaknat om Junie Pekkarinen hade skrikit under natten. Robin Johansson har berättat att som pojkarna framställde situationen i hemmet var det Lukas Ekblad Richardsson som på alla sätt tog hand om dem, inte deras mamma. Han talade i telefon med Lukas Ekblad Richardsson vid två tillfällen efter midsommar 2022 och uppfattade denne då som trött och

uppgiven över att relationen med Isabella Pekkarinen inte fungerade, men inte uttröttad på ett utbränt sätt. Robin Johansson har uppgett att han inte skulle ha lämnat pojkarna med Lukas Ekblad Richardsson om han inte hade bedömt att denne klarade av situationen i hemmet och att han sagt till denne att det bara var att höra av sig till honom om det blev för mycket att ta hand om pojkarna. När pojkarnas mamma blev släppt från att ha varit anhållen sade pojkarna direkt att de vill träffa Lukas Ekblad Richardsson. Enligt honom kände pojkarna större trygghet i Lukas Ekblad Richardsson än sin egen mamma.

Även den 24 juli 2022 var Lukas Ekblad Richardsson den enda vuxna personen i huset, med undantag av att Isabella Pekkarinen var hemma i mellan 30 och 60 minuter då hon duschade och packade om kläderna. Av hennes berättelse har framkommit att hon inte träffade Junie Pekkarinen under den stund hon var hemma den dagen och att denna då låg och sov. Vare sig Vincent Johansson Pekkarinen och Elliott Johansson Pekkarinen har lämnat några uppgifter om vad som hänt i hemmet den 24 juli 2022. Däremot har grannen Carina Andersson berättat att hon träffat Lukas Ekblad Richardsson tillsammans med Junie Pekkarinen någon gång mitt på dagen den 24 juli 2022. Hon har uppgett att Junie Pekkarinen då var iklädd endast blöjor och att hon såg ett rivsår på hennes mage, som inte såg ut att vara helt färskt eftersom det hade en skorpa. Carina Andersson har vidare uppgett att Junie Pekkarinen vid detta tillfälle hade ett blåmärke i pannan, ovanför det ena ögat, och att hon verkade må helt normalt. Enligt henne gjorde flickan normala spädbarnsljud, tog ögonkontakt och reagerade när man pratade med henne.

Rolf Olsson har kommit till platsen som styrkeledare för räddningstjänsten efter att Lukas Ekblad Richardsson kontaktat SOS Alarm. Han har uppgett att de gjorde hjärt/lung-räddning på Junie Pekkarinen och att hjärtstartaren visade att hon inte hade någon aktivitet i hjärtat. Han har berättat att han upplevde Lukas Ekblad Richardsson som ovanligt lugn, vilket han tyckte var märkligt, men att det är komplext att bedöma hur människor reagerar i situationer som denna.

Markus Houben är sjuksköterska och kom till platsen med ambulansen. Han har uppgett att han och hans kolleger tog över behandlingen av Junie Pekkarinen från räddningstjänsten. Enligt honom var hon då livlös samt saknade egen puls och andning. Han har berättat att de fick igång hennes puls och andning med intubering/andningsstöd. Han har uppgett att han inte talade med Lukas Ekblad Richardsson, men att han uppfattade denne som chockad. Enligt honom fick han en konstig magkänsla av situationen, bl.a. eftersom han fått höra att Lukas Ekblad Richardsson sagt att en hund hoppat på Junie Pekkarinen men han inte såg någon hund i bostaden. Han har uppgett att anledningen till att han gjorde en orosanmälan till socialtjänsten var att han tyckte det var konstigt att en hund hade fått möjlighet att hoppa upp i sängen där barnet låg och att hon fått hjärtstopp.

Isabella Pekkarinens f.d. man Johan Pekkarinen har uppgett att hon bad honom att ta hand om Vincent Johansson Pekkarinen och Elliott Johansson Pekkarinen när hon och Lukas Ekblad Richardsson åkte med Junie Pekkarinen till sjukhuset, vilket han gjorde. Enligt honom tyckte pojkarna ibland att det var

litet tråkigt hemma hos Isabella Pekkarinen och Lukas Ekblad Richardsson, men annars var de jätteglada och nöjda. Han har berättat att Elliott Johansson Pekkarinen vid ett tillfälle ringde till honom och frågade om han fick sova hos honom, för att Lukas Ekblad Richardsson var otrevlig. Elliott Johansson Pekkarinen fick sova hos honom, men han fick inget svar på varför denne tyckte att Lukas Ekblad Richardsson var otrevlig.

Victor Olofsson är den man Isabella Pekkarinen sov över hos natten mellan den 24 och 25 juli 2022. Han har uppgett att han visste att hon bodde tillsammans med Lukas Ekblad Richardsson, men att han inte haft någon kontakt med denne. Enligt honom hade Isabella Pekkarinen inte sagt något om att hon skulle ha varit orolig för hur Lukas Ekblad Richardsson tog hand om hennes barn.

Liselott Lönnkvist har den 22 juli 2022 i egenskap av distriktssköterska gjort femmånaderskontroll på Junie Pekkarinen, där flickan även blivit vaccinerad. Hon har berättat att hon då såg att flickan hade ett rivsår på näsan, som Lukas Ekblad Richardsson sade hade orsakats av att familjens hund kommit åt med sin tass där. Hon har uppgett att hon undersökte Junie Pekkarinens nakna kropp vid detta tillfälle och att hon då inte såg några andra skador eller blåmärken än rivsåret på flickan. Enligt henne skulle hon ha sett om det hade funnits några sådana vid undersökningen. Liselott Lönnkvist har berättat att det var Lukas Ekblad Richardsson som tog med Junie Pekkarinen till samtliga kontroller hos henne och att hon inte såg något anmärkningsvärt i kontakten mellan honom och dottern eller i hans sätt att ta hand om henne. När hon erbjöd stöd till honom på grund av den hemsituation han berättade om verkade han ta till sig att denna möjlighet fanns.

Anna Ekesbo Freisinger är överläkare och specialist i barnneurologi. Hon var en av de läkare som gjorde bedömning av Junie Pekkarinen medan denna fortfarande levde på sjukhuset och har uppgett i huvudsak följande i detta avseende. På jourrapporten kl. 08 den 25 juli 2022 berättades att det kommit in ett barn med oklart hjärtstopp i hemmet. Barnet skulle flyttas till barnintensiven. Hon gick dit för att vara med på rondan samt titta mera på barnet och fallet. Junie Pekkarinen låg då i respirator. Hon hade inte haft några spontana rörelser och inte reagerat på smärtstimuli. Hon hade fått veta att det hade tagit minst 50 minuter innan man har fått s.k. "return of spontaneous circulation" på Junie Pekkarinen, d.v.s. att hon andats själv. Efter att ha gjort en datortomografi på Junie Pekkarinens hjärna kunde de på sjukhuset konstatera att hon hade färsk, stora och djupgående blödningar under den hårda hjärnhinnan. På denna undersökning syntes också en antydning till djupare syrebrist i hjärnan. Dagen efter gjordes en undersökning av hjärnan med magnetkamera. Där såg man en generell och utbredd, djup syrebrist i hjärnan. Junie Pekkarinen hade blåmärken på pannan, kinden, under hakan samt på buken. Förekomsten av blåmärken på ett så pass litet barn ökar misstankar om en tillfogad skada. Ett spädbarn som inte är uppe och kryper ska inte ha blåmärken i denna omfattning. De skrev en remiss till ögonläkare, som konstaterade att det fanns utbredda blödningar i ögonen, i alla fyra kvadranter och i alla lager. Ögonläkaren beskrev att det var en bild förenlig med skakvåld.

Anna Ekesbo Freisinger har beskrivit att det gjorts en mängd olika undersökningar på Junie Pekkarinen, för att utesluta att något underliggande sjukdomstillstånd kunnat orsaka de skador som kunnat konstateras i hennes huvud och ögon, däribland datortomografi på buken, röntgen av skelett, EEG, som registrerar hjärnans aktivitet, genetiska prover och undersökning av blodets förmåga att koagulera. Enligt henne hittades inte något som talade för någon underliggande kroppslig sjukdom som kunde förklara skadebilden. När det gäller frågan om en hund kunnat orsaka skadorna i Junie Pekkarinens huvud och ögon har hon uppgett att om hunden legat på flickan en kort stund borde det ha varit lätt att få igång henne och att det är svårt att få ihop Lukas Ekblad Richardssons beskrivning av att barnet slutade andas när höll i henne med att hunden skulle ha kvävt henne. Enligt henne är det också svårt att få ihop ögonblödningarna med tryck ovanpå barnet i form av en hund som legat på detta.

Anna Ekesbo Freisinger har uppgett att de på sjukhuset haft en multiprofessionell konferens gällande Junie Pekkarinens fall där, ögonläkare, neurologer, intensivvårdsläkare, akutläkare, barnneuroradiolog och barnskyddsteamet har deltagit. Den multiprofessionella konferensen har diskuterat fallet från alla synvinklar efter att Junie Pekkarinen hade avlidit. Hon har uppgett att den slutsats som drogs av den multiprofessionella konferensen var att Junie Pekkarinens skador var tillfogade sådana. Hon har suttit i många samtal med föräldrar vars barn varit allvarlig skadade, där hon som i detta fall gett besked att barnet kan förväntas få svåra neurologiska symptom om det skulle överleva. Hon har uppgett att hon upplevde Isabelle Pekkarinens och Lukas Ekblad Richardssons reaktioner vid samtalet som avvikande. Ingen av dem grät och de ställde inte några frågor. Det var något slags neutralt stämningsläge i rummet.

Av dokumentation från rättsmedicinsk obduktion med tvåläkarförarande, som åberopats av åklagaren, kan utläsas att Junie Pekkarinen konstaterats ha omfattade färsk blodningar under den hårda hjärnhinnan, blodningar i ögonens näthinna och utmed synnerven samt omfattande syrebristrelaterade skador i hjärnan. Dessa tre fynd betecknas inom den rättsmedicinska vetenskapen som den s.k. triaden. I dokumentationen anges att Junie Pekkarinen utöver dessa skador hade blåmärken i pannan, på högra kinden och under hakan, hudavskrapning under hakan, mindre skador på leverns undersida samt lunginflammation.

I dokumentationen från den rättsmedicinska obduktionen anges att det hållits en tvärvetenskaplig konferens gällande eventuella orsaker till dessa tillstånd hos Junie Pekkarinen och att en samlad bedömning från denna är att hon utsatts för betydande yttre trauma mot huvudet och trauma mot andra delar av kroppen, som resulterat i färsk blodningar i huvudet, ögonbottenblödningar, blåmärken samt kraftig påverkan på hjärnan. Enligt dokumentationen från den rättsmedicinska obduktionen har Junie Pekkarinen drabbats av andningsstopp med påföljande påverkan, med hjärtstopp som följd. Detta har senare lett till grav försumning och påföljande grava syrebristrelaterade hjärnskador, som lett till hennes död. Den tvärvetenskapliga konferensen har kommit fram till att en vaccinationsreaktion inte är förenligt med den bild som uppvisas.

Petra Råsten Almkvist är överläkare och specialist i rättsmedicin. Hon är den läkare som utförde obduktionen av Junie Pekkarinen och en av de två läkare som står bakom den dokumentation från rättsmedicinsk obduktion med tvåläkarförarande som åklagaren har åberopat. Hon har uppgett att det generellt sett finns ett otillräckligt vetenskapligt underlag för att använda den s.k. triaden som diagnostiskt instrument för skakvåld, men att i fall som Junie Pekkarinens, där det rör sig om stora och djupa blödningar under hårda hjärnhinnan, allvarliga blödningar i hjärnan samt stark syrebrist i hjärnan, har fynden ett utseende som starkt talar för att de uppkommit till följd av trubbigt våld såsom vid kraftig acceleration-decceleration av huvudet med eller utan islag av huvudet.

Petra Råsten Almkvist har anfört följande ifråga om de blåmärken och skador som noterats på Junie Pekkarinens ansikte och kropp vid obduktionen den 29 juli 2022. Blåmärkena och hudavskrapningen under hakan hade ett utseende som talar för att de var relativt färska. Dessa skulle kunna ha uppkommit vid försöken att återuppliva Junie Pekkarinen. Blåmärkena på pannan och kinden såg ut att vara några dagar gamla vid undersökningstillfället. Det är fullt möjligt att dessa kan ha uppkommit den 24 eller den 25 juli 2022. Spädbarn får inte denna typ av blåmärken vid normal hantering. Hon har mycket svårt att se att en hund i kombination med ett babygym skulle kunna ha åstadkommit dessa blåmärken, om inte hunden hoppat upp och ner på barnet. Den lilla skada på flickans lever som konstaterades trodde man på sjukhuset kunde bero på återupplivningsförsök, men enligt de vetenskapliga artiklar gällande återupplivningsförsök på barn hon har tagit del av är leverskador enormt ovanliga i sådana sammanhang. Leverskadan kan ha uppkommit i samband med slag eller grepp runt buken innan Junie Pekkarinen blev dålig. Det går inte att närmare svara på när denna skada har uppstått. Det flertal rundade blåmärken Junie Pekkarinen hade på buken var gula redan när hon kom in på sjukhuset, vilket talar för att dessa var något äldre än från de senaste två dygnen innan hon kom in till sjukhuset den 25 juli 2022. De skulle kunna vara upp till en vecka gamla. Mest troligt har de uppstått den 23 juli 2022 eller tidigare, men det är inte omöjligt att de kan ha uppkommit den 24 eller den 25 juli 2022. Placeringen av de blåmärken Junie Pekkarinen haft i ansiktet och på buken förstärker bilden av skakvåld. Blåmärkena på buken är förenliga med att ha uppkommit genom grepp runt denna. Blåmärkena i ansiktet kan tänkas komma från grepp om huvudet eller islag av huvudet. De blåmärken Junie Pekkarinen haft tyder på att hon varit utsatt för trubbigt våld, kanske vid flera tillfällena. Även om dessa inte uppkommit i samband med att hon blivit skakad förstärks bilden av ett våldsutsatt barn.

Enligt Petra Råsten Almkvist kan en eventuell omogenhet i hjärnan som lett till plötsligt stopp i andningen inte ha lett till den typ av skador som de Junie Pekkarinen hade i hjärnan och ögonen. När det gäller frågan om kvävning på grund av att en hund lagt sig på Junie Pekkarinen kan ha lett till dessa skador har hon angett att kvävning inte ger upphov till blödningar under hårda hjärnhinnan eller ögonbottenblödningar, men att man däremot skulle kunna se syrebristrelaterade hjärnförändringar på grund av kvävning. Vidare har hon uppgett att de flesta skulle hävda att ett barn som blivit våldsamt skakat på det sätt som avses i åtalet blir dåligt i nära anslutning till att detta hänt, men det kan vara svårt att avläsa om ett spädbarn blir slött eller får svårt att äta, vilket innebär att det kan ta upp till ett dygn innan man upptäcker att barnet mår dåligt. Enligt Petra Råsten Almkvist finns inga studier eller

fallrapporter som stöder att hypoxi, dvs syrebrist, hos barn skulle kunna orsaka att de utvecklar ett högt intrakraniellt tryck, som leder till blödningar under hårda hjärnhinnan och i ögonbottenarna.

Niels Lynøe är allmänläkare och professor i medicinsk etik. Han var ordförande för den expertgrupp vars arbete resulterade i SBU:s nedan nämnda rapport 255/2016, gällande den s.k. triadens roll vid medicinsk utredning av misstänkt skakvåld. Han har uppgett i huvudsak följande.

Om ett barn får syrebrist, s.k. hypoxi, kan detta orsaka ett förhöjt intrakraniellt tryck på grund av svullnad i hjärnan. De små kärlen i hjärnan kan i så fall läcka blod ut under hårda hjärnhinnan och även orsaka blödning i ögonen. Om barnet avlider av syrebristen, utan att ha blivit återupplivat uppstår inte dessa symptom, men om det tar längre tid än någon minut innan barnet börjar andas igen kan de s.k. triadenfynden uppkomma. Man har funnit att hypoxiteorin är betydligt mer plausibel än skakvåldsteorin vid triadenfynd. Om en hund har legat på den flicka målet gäller kan detta vara tillräckligt för att hypoxi ska uppstå.

Ulf Jonsson är specialist i rättsmedicin sedan 2011 och arbetade som läkare på rättsmedicinalverket mellan år 2003 och 2016. Därefter drev han ett privat företag som rättsläkare, där han bl.a. åtog sig konsultuppdrag åt försvarsadvokater. Idag arbetar han i huvudsak som allmänläkare på vårdcentral. Han har uppgett i huvudsak följande. Det stämmer att han får betalt för att uttala sig i detta mål. När han blir kontaktad av försvarsadvokater berättar han ärligt vad han tycker i rättsmedicinskt avseende. Om han då säger att han håller med rättsläkaren blir han inte kallad av försvaret. I detta fall har han fått uppdrag av försvaret att uttala sig om de blåmärken som fanns på Junie Pekkarinens ansikte och bröst. Han har fått se bilder på dessa blåmärken, tagna på sjukhuset och fått veta att pappan till Junie Pekkarinen sagt att familjens hund kommit springande och nästan tappat balansen eller glidit med tassarna och ramlat över babygymmet där Junie Pekkarinen legat på rygg. Babygymmet har han sett på bilder. Det har lätta böjliga plastpinnar, som kan ha hamnat mellan hunden och barnet i den situation pappan beskrivit. Hans uppfattning är att de blåmärken Junie Pekkarinen hade kan förklaras av hunden och babygymmet på det sätt pappan beskrivit, men att förklaringen till dessa också kan vara den Petra Råsten Almkvist gett, att någon annan person orsakat blåmärkena genom handaverkan på barnet. Han anser inte att man kan göra en sannolikhetsbedömning ifråga om vilken av dessa förklaringar som är mest trolig. När det gäller denna slutsats menar han att han har lika goda förutsättningar att uttala sig som Petra Råsten Almkvist, som undersökt Junie Pekkarinen och utfört obduktionen på henne.

Knut Wester är neurokirurgisk kliniker och forskare. Han har arbetat som praktiserande neurokirurg i 37 år och varit professor i detta ämne vid universitetet i Bergen. Han har uppgett att han har tagit del av anteckningar från förhör under förundersökningen med Lukas Ekblad Richardsson. Av det skriftliga utlåtande han lämnat i målet framgår att han även tagit del av följande material från förundersökningen.

- Journalanteckningar KS
- Journalanteckning ambulans Nyköping
- Journalanteckning Karolinska universitetssjukhuset

- Journalanteckning senaste uppdaterade från Astrid Lindgren
- Journalanteckning BVC Trosa/Neonatalsektionen Mälarsjukhuset
- Journalanteckning från ambulanshelikoptern
- Journalanteckning samtliga LABSVAR, Karolinska Universitets sjukhuset
- Journalanteckning slutsvar Neurofysiologi
- Journalanteckning Svar Röntgen/Isotop, DT thorax
- Journalanteckning svar Röntgen/Isotop, DT hjärna
- Journalanteckning S.t Eriks ögonsjukhus, PAD/CYT analysvar
- svarsrapport, Klinisk patologi/cytologiresultat av genetiska analyser,
- Rättsintyg
- Fotobilaga till rättsintyg
- Analyssvar: Preliminärt dödsfallsutlåtande
- Analyssvar: Preliminärt dödsfallsutlåtande.
- Analyssvar: Slutgiltigt dödsfallsutlåtande
- Analyssvar: Analyssvar RMV
- Analyssvar: Fotobilaga till slutgiltigt dödsfallsutlåtande

Knut Wester har uppgett i huvudsak följande. Han har tagit del av Statens beredning för medicinsk och social utvärderings (SBU) rapport 255/2016 "Skakvåld, triadens roll vid medicinsk utredning av misstänkt skakvåld" och instämmer i den slutsats man kommit fram till i denna, d.v.s. att det vetenskapliga underlaget är otillräckligt för att bedöma den diagnostiska träffsäkerheten av den s.k. triaden för att identifiera skakvåld hos barn. Redan innan han läste rapporten hade han kommit fram till att triaden inte var något säkert sätt att fastställa skakvåld. Han har även läst kunskapsöversikt i ämnet från rättsmedicinalverket, daterad den 7 november 2022 och de studier som hänvisas till i denna. Vad gäller Petra Råstens uppgifter om att man i SBU-rapporten har blandad ihop mindre allvarliga skador med mera allvarliga sådana och att så allvarliga skador som Junie Pekkarinen haft i alla de tre avseenden som innefattas i beteckningen triaden starkt talar för att skadorna uppkommit genom skakvåld finns det inte något vetenskapligt underlag för denna uppfattning. Hypoxi, d.v.s. syrebrist, är klart associerat med blödningar under den hårda hjärnhinnan hos spädbarn, utan relation till något trauma. Vid syrebrist uppstår en svullnad i hjärnan. När cellerna i hjärnan utvidgas samlar sig vatten där, vilket ger ett förhöjt intrakraniellt tryck. Att så är fallet ser man nästan varje dag när man hanterar syrebristsskador hos vuxna och barn. Att Petra Råsten Almkvist påstår att hypoxi inte kan ge upphov till ett förhöjt intrakraniellt tryck hos barn kan bero på att hon inte har någon klinisk erfarenhet. Att förhöjt intrakraniellt tryck kan ge upphov till ögonbottenblödningar hos barn och vuxna visar flera studier som han refererat till i sitt sakkunnigyttrande. Den hjärnskada Junie Pekkarinen fått är inte typisk vid huvudtrauma, utan när man har fått en syrebrist. De uppgifter Lukas Ekblad Richardsson lämnat under förundersökningen om hur en hund har legat ovanpå henne är en fullgod förklaring till varför hon fått den syrebristsskada, med åtföljande blödningar under den hårda hjärnhinnan och i ögonbottenarna, hon enligt obduktionsrapporten har haft.

Är det ställt utom rimligt tvivel att Lukas Ekblad Richardsson någon gång mellan den 24 juli 2022 och den 25 juli 2022 med kraft har skakat Junie Pekkarinen?

Enligt tingsrättens mening råder det inte någon tvekan om att Lukas Ekblad Richardsson under den period då händelsen inträffade och en längre tid dessförinnan har befunnit sig i en situation som måste ha varit mycket psykiskt påfrestande för honom. Han har fått ta i princip allt ansvar för hemarbetet, ta hand om Junie Pekkarinen, hennes två bröder och om familjens alla djur. Hans sambo, Isabella Pekkarinen, som är mamma till alla tre barnen har under sommaren 2022 hållit sig hemifrån i stor utsträckning. Medan hon varit sambo med Lukas Ekblad Richardsson har hon öppet haft ett förhållande med sin nu mera före detta make och mer eller mindre öppet även med Victor Olofsson. Enligt de uppgifter Lukas Ekblad Richardsson själv lämnat under huvudförhandlingen har han inte upplevt situationen i hemmet som särskilt svår, vilket tingsrätten har svårt att tro på. Det förhållandet att han tagit upp sina hemförhållanden med distriktsköterskan Liselott Lönnkvist anser tingsrätten också talar för att han inte mått bra av dem.

Ingen av de personer som hörts i detta mål har sagt något som tyder på att Lukas Ekblad Richardsson skulle ha ett aggressivt beteende eller tendenser till bristande impulskontroll. Tvärtom har han beskrivits som kapabel, lugn och ansvarstagande. Vincent Johansson Pekkarinen har uppgett att det har hänt att Lukas Ekblad Richardsson sagt "men sluta skrika" och stampat i golvet när han hållit Junie Pekkarinen i famnen och vaggat henne och hon trots detta fortsatt att skrika. Enligt tingsrättens mening kan ett sådant beteende hos en uttröttad förälder vars barn inte går att trösta inte betecknas som avvikande, utan snarare som en normal reaktion. Vincent Johansson Pekkarinen har dessutom berättat att Lukas Ekblad Richardsson inte har gjort något annat än att just stampa i golvet och att denne sedan har fortsatt att vagga Junie Pekkarinen till dessa att hon slutat skrika.

Tingsrätten konstaterar att Lukas Ekblad Richardssons situation i hemmet och hur han kan ha mått på grund av denna inte är av central betydelse vid bedömningen av om det ska anses styrkt att han skakat Junie Pekkarinen. Det väsentliga är vad som kan anses utrett ifråga om vad som faktiskt hänt henne under de två dagar som omfattas av åtalet och på vilket sätt hon orsakats de skador i huvudet hon haft när hon kommit in till Karolinska universitetssjukhuset i Stockholm, som lett till att hon senare avlidit.

Lukas Ekblad Richardssons granne Carina Andersson har berättat att hon träffat honom tillsammans med Junie Pekkarinen någon gång mitt på dagen den 24 juli 2022. Enligt henne var Junie Pekkarinen då vaken och betedde sig helt normal för ett spädbarn. Med ledning av Carina Anderssons uppgifter konstaterar tingsrätten att Junie Pekkarinen mitt på dagen den 24 juli 2022 av allt att döma ännu inte hade fått de skador i huvudet hon haft när hon kommit in till sjukhuset på morgonen den 25 juli 2022.

Isabella Pekkarinen har befunnit sig i hemmet endast mellan 30 och 60 minuter den 24 juli 2022. Hon träffade inte Junie Pekkarinen då, vilket innebär att hon inte kunde ha gjort några egentliga iakttagelser av dennas hälsotillstånd under lördagen. Från någon gång mitt på dagen den 24 juli 2022 till dess att

räddningstjänsten kommit till platsen tidigt på morgonen den 25 juli 2022 har alltså inga andra personer än Lukas Ekblad Richardsson, Vincent Johansson Pekkarinen och Elliott Johansson Pekkarinen träffat Junie Pekkarinen. Av Vincent Johansson Pekkarinens och Elliott Johansson Pekkarinens uppgifter har inte kommit fram något som talar för att Lukas Ekblad Richardsson skulle ha skakat Junie Pekkarinen eller avsiktligt skadat henne på något annat sätt, vare sig under period som omfattas av åtalet eller vid något tidigare tillfälle. I denna situation blir det i princip helt avgörande vilka slutsatser som kan dras med anledning av Junie Pekkarinens skadebild.

Som angetts ovan framgår av dokumentation från den rättsmedicinska obduktionen att Junie Pekkarinen konstaterats ha omfattade färska blödningar under den hårda hjärnhinnan, blödningar i ögonens näthinna och utmed synnerven samt omfattande syrebristrelaterade skador i hjärnan. Dessa tre fynd betecknas inom den rättsmedicinska vetenskapen som den s.k. triaden. Utöver dessa skador hade hon haft blåmärken i pannan, på högra kinden och under hakan, hudavskrapning under hakan, mindre skador på leverns undersida samt lunginflammation.

Genom de uppgifter Anna Ekesbo Freisinger har lämnat, dokumentationen från den rättsmedicinska obduktionen med tvåläkarförarande och underliggande dokumentation från olika undersökningar av Junie Pekkarinen anser tingsrätten utrett att hon inte har haft några tecken på sjukdom eller missbildningar som kan ha orsakat undersökningsfynden i hennes huvud och ögon eller dödsfallet. Anna Ekesbo Freisinger har redogjort för att den multiprofessionella konferens som hållits gällande Junie Pekkarinens fall har kommit fram till att en vaccinationsreaktion inte är förenligt med den bild som uppvisats ifråga om henne. Ingen av de övriga hörda läkarna har heller påstått att den vaccination Junie Pekkarinen fått hos distriktsköterskan Liselott Lönnkvist den 22 juli 2022 skulle ha kunnat ha orsakat de skador hon haft i huvudet och ögonbottarna.

I statens beredning för medicinsk och social utvärderings (SBU) rapport 255/2016 "Skakvåld, triadens roll vid medicinsk utredning av misstänkt skakvåld" har gjorts en utvärdering som syftat till att besvara med vilken säkerhet triaden eller dess delkomponenter kan förklaras av skakvåld hos barn under ett år. Resultatet av utvärderingen sammanfattas i rapporten med att det finns begränsat vetenskapligt underlag för att den s.k. triaden och därmed dess delkomponenter kan förekomma vid skakvåld samt att det finns otillräckligt vetenskapligt underlag för att bedöma den diagnostiska träffsäkerheten av triaden för att identifiera skakvåld. I efterföljande kunskapsöversikt i samma ämne från rättsmedicinalverket, daterad den 7 november 2022, anges att det vetenskapliga underlaget fortsatt är otillräckligt för att bedöma den diagnostiska träffsäkerheten av triaden för att identifiera skakvåld, men att fyndkonstellationen utan andra tecken på skalltrauma kan ha orsakats av isolerat skakvåld.

Som tingsrätten uppfattat överläkaren och specialisten i rättsmedicin Petra Råsten Almkvist har hon i och för sig anslutit sig till de slutsatser som anges i SBU:s rapport och den efterföljande kunskapsöversikten gällande användande av den s.k. triaden som diagnostiskt instrument för skakvåld. I fall som Junie Pekkarinens, där det rör sig om stora och djupa blödningar under hårda hjärnhinnan,

allvarliga blödningar i ögonbottenarna samt stark syrebrist i hjärnan, har fynden dock enligt henne ett utseende som starkt talar för att de uppkommit till följd av trubbigt våld såsom vid kraftig acceleration-decceleration av huvudet med eller utan slag av huvudet.

Enligt Knut Wester, som är neurokirurgisk kliniker och forskare, finns det inte något vetenskapligt underlag för den uppfattning Petra Råsten Almkvists redogjort för, att så allvarliga skador som Junie Pekkarinen haft i alla de tre avseenden som innefattas i beteckningen triaden starkt talar för att dessa uppkommit genom skakvåld.

Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 2014 s. 699, gällande påstått skakvåld, uttalat följande. För att det av endast det förhållandet att vissa kroppsskador föreligger ska kunna vara ställt utom rimligt tvivel att dessa har orsakats av någon på ett angivet brottsligt sätt måste krävas att slutsatsen vilar på en vetenskaplig ståndpunkt som det finns mycket starka belägg för. Samtidigt måste det vara i praktiken uteslutet att det finns någon annan tänkbar förklaring till skadorna.

Såvitt tingsrätten uppfattat har Petra Råsten Almkvist inte refererat till något vetenskapligt underlag när hon redogjort för att SBU-rapportens och den efterföljande kunskapsöversiktens slutsats, att det finns otillräckligt vetenskapligt underlag för att bedöma den diagnostiska träffsäkerheten av den s.k. triaden för att identifiera skakvåld, inte skulle vara tillämpliga när det gäller mera allvarliga skador som de Junie Pekkarinen haft. Enligt tingsrättens mening har i målet inte presenterats tillräcklig bevisning för att i fråga om de skador Junie Pekkarinen haft relaterade till den s.k. triaden frångå SBU-rapportens och den efterföljande kunskapsöversiktens nyss angivna slutsatser. Åklagaren har alltså inte bevisat att det skulle finnas ett mycket starkt vetenskapligt belägg för att de skador Junie Pekkarinen haft i form av blödningar under hårda hjärnhinnan, blödningar i ögonbottenarna samt syrebrist i hjärnan måste ha orsakats genom att hon blivit skakad.

Enligt Petra Råsten Almkvist förstärker placeringen av de blåmärken Junie Pekkarinen haft i ansiktet och på buken bilden av skakvåld. Hon har förklarat att blåmärkena på buken är förenliga med att ha uppkommit genom grepp runt denna och att blåmärkena i ansiktet kan tänkas komma från grepp om huvudet eller slag av huvudet. Hon har uppgett att även om blåmärkena inte skulle ha uppkommit i samband med att Junie Pekkarinen blivit skakad förstärks bilden av ett våldsutsatt barn. Enligt henne har de blåmärken Junie Pekkarinen haft på sin buk mest troligt uppstått den 23 juli 2022 eller tidigare, men de kan även ha uppkommit under den tidsperiod som omfattas av gärningsbeskrivningen, d.v.s. den 24 eller den 25 juli 2022. I fråga om blåmärkena i Junie Pekkarinens ansikte har hon uppgett att de såg ut att vara några dagar gamla vid undersökningstillfället, men att de kan ha uppkommit den 24 eller den 25 juli 2022.

Distriktsköterskan Liselott Lönnkvist har gjort femmånaderskontroll på Junie Pekkarinen den 22 juli 2022. Hon har uppgett hon att undersökte Junie Pekkarinens nakna kropp vid detta tillfälle och att hon då inte såg några andra skador eller blåmärken på henne än ett rivsår på näsan. Av hennes uppgifter

anser tingsrätten att man kan dra slutsatsen att Junie Pekkarinen vid undersökningstillfället den 22 juli 2022 inte hade de blåmärken på buken och i ansiktet hon hade när hon kom in till sjukhuset på morgonen den 25 juli 2022. Någon närmare tidsbestämning för uppkomsten av blåmärkena än så menar tingsrätten inte kan göras. Carina Andersson har visserligen mitt på dagen den 24 juli 2022 träffat Junie Pekkarinen, som då varit iklädd endast blöjor, och uppgett att de enda skadorna hon då såg på henne då var ett rivsår magen och ett blåmärke i pannan, ovanför det ena ögat. Som granne har hon inte gjort en undersökning av Junie Pekkarinens kropp och tittat efter märken på det sätt Liselott Lönnkvist gjort. Enligt tingsrättens mening är det genom Carina Anderssons uppgifter inte uteslutet att Junie Pekkarinen den 24 juli 2022 kan ha haft blåmärken på andra ställen än hon noterat.

Om uppkomsten av de blåmärken Junie Pekkarinen haft hade kunnat tidsbestämmas till den tidsperiod som omfattas av åtalet menar tingsrätten att framförallt placeringen av och utseendet på blåmärkena runt buken hade kunnat ge stöd åt att hon blivit skakad. Enligt dokumentationen från den rättsmedicinska obduktionen rörde det sig om ett område med flera rundade gulbruna blåmärken på bukens övre del belägna strax nedom bröstbenets nedre del samt ett gulbrunt blåmärke på högra sidan av buken strax under nedre revbensbågen. I en situation där vare sig uppkomsten av blåmärkena eller av den leverskada Junie Pekkarinen haft kunnat tidsbestämmas till den 24 eller den 25 juli 2022 anser tingsrätten däremot inte att förekomsten av dessa ger något direkt stöd för att hon blivit skakad något av dessa datum. Däremot skulle blåmärkena och leverskadan kunna tala för att hon under tiden efter undersökningen hos Liselott Lönnkvist den 22 juli 2022 varit våldsutsatt i allmänhet och då i någon mån även för att hon kan ha blivit skakad, förutsatt att det inte finns någon annan rimlig förklaring till blåmärkena och leverskadan.

Enligt Lukas Ekblad Richardsson har samtliga blåmärken orsakats av att familjens hund Levia någon eller några dagar före den period som omfattas av åtalet kommit springande och ramlat över ett babygym på golvet, där Junie Pekkarinen legat på rygg. Enligt tingsrättens mening är hans förklaring till blåmärkenas uppkomst inte så osannolik att den kan lämnas utan avseende, även om tingsrätten har svårt att se hur en hund i kombination med ett babygym skulle kunna orsaka ett flertal rundade blåmärken på buken på det sätt Junie Pekkarinen haft.

Petra Råsten Almkvist uppgett att hon har mycket svårt att se att en hund i kombination med ett babygym skulle kunna ha åstadkommit de blåmärken Junie Pekkarinen haft, om inte hunden hoppat upp och ner på barnet. Enligt Ulf Jonsson, som är specialist i rättsmedicin, skulle blåmärkena kunna förklaras av hunden och babygymmet på det sätt Lukas Ekblad Richardsson beskrivit, men också av att någon burit hand på barnet. Även om Petra Råsten Almkvist har undersökt Junie Pekkarinen och Ulf Jonsson enbart sett bilder på blåmärkena finner tingsrätten inte skäl att i detta avseende sätta hennes uppgifter framför hans. Enligt tingsrättens mening har Lukas Ekblad Richardssons förklaring till hur Junie Pekkarinen får blåmärkena på buken och i ansiktet inte blivit motbevisad av åklagaren.

När det gäller den skada Junie Pekkarinen haft på levern har Petra Råsten Almkvist uppgett att denna kan ha uppkommit i samband med slag eller grepp runt buken och att det inte går att svara närmare på när denna skada har uppstått. I dokumentationen från den rättsmedicinska obduktionen har angetts denna skada kan ha uppkommit i samband med återupplivningsförsöken av Junie Pekkarinen. Petra Råsten Almkvist har uppgett att enligt de vetenskapliga artiklar gällande återupplivningsförsök på barn hon har tagit del av är leverskador är enormt ovanliga i sådana sammanhang. Liksom ifråga om de blåmärken Junie Pekkarinen haft konstaterar tingsrätten att det inte är ställt utom rimligt tvivel att leverskadan har uppkommit under den tidsperiod som omfattas av åtalet och inte heller att denna orsakats genom att Lukas Ekblad Richardsson utsatt Junie Pekkarinen för våld.

Tingsrättens sammantagna bedömning är att det vare sig genom Junie Pekkarinens skadebild eller denna i kombination med vad som i övrigt har kommit fram i målet är ställt utom rimligt tvivel att Lukas Ekblad Richardsson någon gång mellan den 24 juli 2022 och den 25 juli 2022 med kraft har skakat henne. Han ska därför frikännas ifråga om såväl åtalspunkt 1, synnerligen grov misshandel, som åtalspunkt 2, vållande till annans död, grovt brott.

I och med att tingsrätten funnit att den bevisning åklagaren åberopat inte är tillräcklig för att det ska anses styrkt att Lukas Ekblad Richardsson har skakat Junie Pekkarinen behöver tingsrätten inte pröva i vilken mån den alternativa förklaringen han lämnat till hennes skador, d.v.s. att familjens hund Levia åstadkommit att hon hamnat med ansiktet nedåt i sängen och lagt sig ovanpå henne, förringar värdet av åklagarens bevisning. Tingsrätten kommer trots detta att kortfattat uttala sig i denna fråga. Tingsrätten anser inte att Lukas Ekblad Richardssons berättelse om vad som hänt Junie Pekkarinen på morgonen den 25 juli 2022 framstår som så osannolik att den kan lämnas utan avseende. Tvärtom menar tingsrätten att hans uppgifter i detta avseende framstår som trovärdiga. Uppgiften att hunden Levia hoppat upp och lagt sig på Junie Pekkarinen har han lämnat redan vid det SOS-samtal han ringde på morgonen den 25 juli 2022. Han har vidhållit att det gått till på detta sätt målet igenom samt lämnat en detaljerad och logiskt sammanhängande berättelse om vad som hänt. De två hemmavarande äldre barnen Vincent Johansson Pekkarinen och Elliot Johansson Pekkarinen har inte lämnat några uppgifter som talar emot hans berättelse.

Vad gäller frågan om de skador Junie Pekkarinen haft i huvudet och ögonbottnarna kan ha orsakats på det sätt Lukas Ekblad Richardsson berättat om har Petra Råsten Almkvist uppgett att kvävning inte ger upphov till blödningar under hårda hjärnhinnan eller ögonbottenblödningar hos spädbarn, men att man däremot skulle kunna se syrebristrelaterade hjärnförändringar på grund av kvävning. Enligt henne finns inga studier eller fallrapporter som stöder att hypoxi, dvs syrebrist, hos barn skulle kunna orsaka att de utvecklar ett högt intrakraniellt tryck, som leder till blödningar under hårda hjärnhinnan och i ögonbottnarna.

Niels Lynøe har uppgett att om ett barn får syrebrist, s.k. hypoxi, kan detta orsaka ett förhöjt intrakraniellt tryck på grund av svullnad i hjärnan. De små kärlen i hjärnan kan i så fall läcka blod ut

under hårda hjärnhinnan och även orsaka blödning i ögonen. Om barnet avlider av syrebristen, utan att ha blivit återupplivat uppstår inte dessa symptom, men om det tar längre tid än någon minut innan barnet börjar andas igen kan de s.k. triadenfynden uppkomma. Enligt honom har man funnit att hypoxiteorin är betydligt mer plausibel än skakvåldsteorin vid triadenfynd. Han har uppgett att om en hund har legat på Junie Pekkarinen kan detta vara tillräckligt för att hypoxi ska uppstå.

Knut Wester har uppgett att syrebrist i hjärnan hos spädbarn är klart associerat med blödningar under den hårda hjärnhinnan. Han har även angett att vid syrebrist i hjärnan uppstår en svullnad i denna, vilket leder till ett förhöjt intrakraniellt tryck som kan ge upphov till ögonbottenblödningar hos barn och vuxna. Enligt honom är de uppgifter Lukas Ekblad Richardsson lämnat om hur en hund har legat ovanpå Junie Pekkarinen en fullgod förklaring till varför hon fått den syrebristsskada, med åtföljande blödningar under den hårda hjärnhinnan och i ögonbottenarna hon enligt obduktionsrapporten har haft.

När det gäller frågan om möjliga orsaker till Junie Pekkarinens skador i huvud och ögonbottnar anser tingsrätten sig inte ha underlag för att bedöma Petra Råsten Almkvists uppgifter som mera vederhäftiga än de som lämnats av Niels Lynøe och Knut Wester. Därmed kan det inte anses uteslutet att dessa skador kan förklaras genom Lukas Ekblad Richardssons uppgifter om vad som hänt Junie Pekkarinen på morgonen den 25 juli 2022. Det är alltså inte uteslutet att det finns en annan tänkbar förklaring till de s.k. triadenfynd som konstaterats hos henne.

Skadestånd

Eftersom Lukas Ekblad Richardsson har frikänts ska Isabella Pekkarinens, Vincent Johansson Pekkarinens och Elliott Johansson Pekkarinens yrkanden om skadestånd avslås.

Frihetsberövande

Lukas Ekblad Richardsson har, med anledning av de brott som prövats i målet, varit frihetsberövad från den 25 juli 2022 till den 16 februari 2023.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifterna i särskild personutredning och i läkarintyg enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål m.m. (utom sida 1 i detta) som lagts fram vid förhandlingen inom stängda dörrar.

Övriga frågor

Åklagarens begäran om att beslaget av lakan, barnplagg och handduk ska bestå till dess domen vinner laga kraft är lagligen grundad och ska bifallas.

I fråga om den av Cecilia Werner begärda ersättningen har åklagaren anført att hon inte anser att det framställda anspråket, såvitt avser arbete, avsevärt skulle avvika från vad som kan anses vara skäligt mot bakgrund av uppdragets omfattning och den arbetsinsats som krävts av den offentliga försvararen. Tingsrätten finner att den av Cecilia Werner begärda ersättningen är skälig i sin helhet. Hon ska därför tillerkännas denna.

Vad gäller den av Pierre Frennesson begärda ersättningen har åklagaren anført att hon bedömer att målet inte kan ha varit av särskilt tidskrävande eller svår art för målsägandebiträdets del samt att det inte heller synes ha inneburit mycket kontakter med målsägandena. Åklagaren har vidare anført att hon inte närmare kan ange vad som kan anses vara skälig ersättning till målsägandebiträdet för arbete.

Tingsrätten instämmer i åklagarens bedömning ifråga om hur tidskrävande och svårt målet kan ha varit ur målsägandebiträdets synvinkel. Den stora posten i Pierre Frennessons kostnadsräkning avser genomgång av förundersökningen 28 timmar. Cecilia Werner har som offentlig försvarare haft anledning att lägga ner betydligt mer tid på denna arbetsuppgift. Som en jämförelse har hon redovisat 30 arbetstimmar för genomgång av förundersökningen. Enligt tingsrättens mening kan rimlig tidsåtgång för målsägandebiträdets genomgång av förundersökningen skäligen inte överstiga 16 timmar, d.v.s. två normala arbetsdagar. Pierre Frennessons ersättning för arbete ska därför minskas med 12 timmar á 1476 kr. I övrigt anser tingsrätten att den av honom begärda ersättningen är skälig.

Eftersom Lukas Ekblad Richardsson har frikänts ska kostnaderna för målsägandebiträde och försvarare betalas av staten. Lukas Ekblad Richardsson har, för det fall han skulle frikännas, begärt ersättning av allmänna medel för sina kostnader för de under huvudförhandlingen hörda vittnena Carina Andersson och Ulf Jonsson samt för de kostnader han haft för det åberopade och vid huvudförhandlingen återkallade vittnet Rickey Andersson.

Carina Andersson har begärt ersättning för sin inställelse med 944 kr, varav 800 kr avser förlorad arbetsinkomst och 144 kr resa med bil. Ulf Jonsson har begärt ersättning för arbete med 4 250 kr inklusive mervärdesskatt. Rickey Andersson har begärt ersättning för sin inställelse med 1 036 kr, varav 1 000 kr avser förlorad arbetsinkomst och 36 kr parkering. Lukas Ekblad Richardsson har medgett att betala av Carina Andersson, Ulf Jonsson och Rickey Andersson begärd ersättning. Tingsrätten bedömer att kostnaderna för nu angiven vittnesbevisning skäligen varit motiverade för att han skulle kunna ta tillvara sin rätt. Han ska därför tillerkännas ersättning för dessa kostnader av allmänna medel.

Rätten

Rådmannen Maria Böös samt nämndemännen Gunilla Falkenberg, Conny Jakobsson och Mats Karlsson

Rätten är enig.

Digitalt signerad av rådmannen Maria Böös

Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Nyköpings tingsrätt senast den 24 mars 2023.

Överklagandet ska vara skriftligt. Nyköpings tingsrätt skickar det vidare till Svea hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Nyköpings tingsrätts namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Nyköpings tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Nyköpings tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Svea hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Svea hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Svea hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i 4 olika fall.

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Nyköpings tingsrätt eller Svea hovrätt om du har frågor.